

La llum del capvespre va rebre el Premi Benvingut Oliver de Narrativa Juvenil de l'ajuntament de Catarroja en la Convocatòria de 2004.
El jurat estava format per: Alfred Ramos, Francesc Rodrigo i Lluçia Vallés.

1a edició, febrer, 2005

© Del text, 2005

Vicent Pallarés

© D'aquesta edició, 2005

Perifèric Edicions

C. Sèquia de Montcada, 13

46470 Catarroja (València)

Tel. 609 426 131. Fax: 961 270 038

e-mail: periferic@hotmail.com

Disseny col·lecció: El gos pigall, SL

Maquetació: José María de Gracia Bonache

Impressió: Romanyà-Valls

ISBN: 84-933851-2-3

Dipòsit Legal: B-6840-2005

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda, emmagatzemada o transmesa, de cap manera ni per cap mitjà, sense l'autorització prèvia i escrita de l'editor, tret de les citacions en revistes, diaris o llibres si se n'esmenta la procedència.

La llum del capvespre

Vicent Pallarés

perifèric
edicions

1

Hi ha persones a qui no els passa mai res i n'hi ha d'altres que s'emporten una sorpresa cada vegada que obrin els ulls. Jo era de les primeres, però, tard o d'hora, tot s'acaba. La meua vida sempre havia estat tranquil·la i rutinària, sense gaires maldecaps. De sobte, però, així que vaig complir els setze anys, vaig ensopegar amb unes quantes dificultats i tot se'm va capgirar. O siga, que em vaig haver d'espavilar.

Tot va començar perquè els pares estaven estressats i necessitaven fer uns dies de vacances. I això que no era Nadal, ni Pasqua, ni estiu, ni res que s'hi assemblara, però ells sempre han tingut una mentalitat molt còmoda i han anat a la seua, sense horari ni calendari. No és que siguen males persones ni que es deixen dominar per cap mena de sentiment pervers, però fan allò que els ve de gust en cada moment i qui no hi estiga d'acord que es rosegue els punys. «L'únic que importa realment és l'equilibri mental, la pau interior, la calma espiritual», els he sentit filosofar tota la vida.

Supose que es deuen referir al seu equilibri personal, a la seua pau, a la seua calma, perquè el meu estat d'ànim i

els meus problemes són qüestions que mai no els han preocupat en excés. I la situació de l'avi Tomàs, que viu amb nosaltres des que va faltar l'àvia Matilde, tampoc no els lleva la son. Són tan tranquils que no els ve d'una hora ni d'un pam en cap sentit. Mai no han passat ànsia per res ni per ningú. Ni per mi, ni per l'avi, ni per la Tuca, ni pel negoci familiar, ni per res que no siga la seua comoditat.

La meua sort és que el pobre avi, com ja he dit, viu amb nosaltres. Sovint, aprofitant que trau la gossa a passejar o que ix una estona a fer-la petar amb els amics del casal dels jubilats, s'acosta al supermercat i torna a casa amb una bossa de menjar o una caixa de llet. Normalment també s'encarrega de cuinar per a tota la família i de posar la rentadora. I de pagar alguna factura domèstica de tant en tant. Les coses com siguen. De fet, es pot dir que ha estat ell qui m'ha pujat. Com també s'ha encarregat de criar la Tuca. I a més, sempre ens ha fet costat. Per mal dades que hagen anat, no ens ha fallat mai, ni a la gossa ni a mi.

El problema és que, de tant en tant, l'home se'n va uns quants dies de viatge amb gent de la seua edat. Aleshores, mentre pren el sol a Benidorm o balla boleros de Machín a Sant Feliu de Guíxols, posem per cas, a casa regnen l'austeritat forçosa i el desordre més absolut. I tot, insistent, perquè els pares no es maregen per res del món. Són d'aquella mena de persones que si hi ha res al frigorífic o al rebost, doncs mira, cuinem qualsevol cosa en un moment, i si no, cada un que s'arregle com puga, que els bars també tenen dret a viure, ni que siga despatxant entrepans. Que hi ha roba neta a l'armari, ens vestim com les persones decents; que no n'hi ha, ens posem la mateixa d'ahir, encara que estiga bruta o arrugada. O ens quedem a casa i anem tot el dia en pijama, que també s'ha esde-

vingut més d'una vegada. Si hi ha prou diners al banc, que descompten la factura del telèfon, i si no, que ens tallen la línia i ja trucarem des de la cabina de davant de casa.

I és per això, perquè són així de despreocupats, que un dia obrin la llibreria a les nou del matí i un altre a les dotze del migdia o a les cinc de la vesprada. I si hi entra algun client despistat i després de mirar i remirar les prestatgeries es decideix a comprar l'últim *bestseller*, un manual de bricolatge o algun mètode per a recuperar l'autoestima en quinze dies, benvingut siga i que Déu el beneïska, i si no, que els bomben a tots. I ací pau i allà glòria, que per a viure no cal tant.

De manera que érem a començaments de juny, però ells, pobrets, estaven estressats i necessitaven descansar. Es veu que entre la diada de Sant Jordi i la temporada de les fires del llibre, que aquell any havia durat un mes llarg, havien acabat baldats. I com que eren els propietaris de la llibreria, van abaixar-ne la porta metàl·lica, hi van penjar el cartell de «*Tancat del dia tal al dia qual per descans del personal*» i tot arreglat. Ara bé, segons ells, descansar no significa quedar-se a casa, alçar-se de dormir al migdia, dinar tranquil·lament, escarxofar-se al sofà i entretenir-se mirant la televisió com fa quasi tothom. No, de cap manera. Això no és descansar; això és perdre el temps com les aranyes. Per als senyors, descansar consisteix a agafar l'avió i anar-se'n uns quants dies cap a qualsevol indret que encara no coneguen, sempre que quede ben lluny de la família, això sí. I ara el lloc elegit era Egipte.

La qüestió dels viatges de plaer és una de les moltes contradiccions dels meus progenitors que mai no he pogut entendre de cap manera. A vegades, si no fóra per la generositat de l'avi, que sempre té la butxaca preparada

per salvar la situació, ja dic, ens quedaríem sense sopar o ens tallarien el telèfon. I de sobte resulta que disposen de la fortuna que costa anar-se'n una setmana a veure piràmides, camells, oasis i deserts. No m'explique si és que omplim de bitllets la caixa de la llibreria i fan veure que no n'ingressen ni cinc per evitar que l'avi acumule massa xifres a la llibreta d'estalvis o si són capaços de demanar un préstec al banc cada vegada que tenen el rampell de córrer món i dormir en hotels de quatre o cinc estrelles, però quan els ve de gust, desapareixen i en pau.

En fi, que fóra pel motiu que fóra, el fet era que l'avi i jo ens quedàvem a soles set dies al pis. Per a ell, que està acostumat a veure'n de tots els colors i mai no l'ha sentit ningú queixar-se de res, la fugida de la filla i del gendre no devia suposar cap inconvenient greu, però a mi em complicava realment l'existència. Els senyors posaven terra pel mig precisament quan més els necessitava. Aquell any, per qüestions que ara no fan al cas, m'havia agafat els estudis una miqueta a la lleugera i en huit mesos no havia fet res de bo. Havia suspès tres assignatures en la primera avaluació i un parell en la segona. De manera que, a més de sort, necessitava temps i tranquil·litat per presentar-me amb unes certes garanties d'èxit als últims controls del curs i a ells no se'ls acudia res més que tocar el dos ben lluny i encolomar-me la meitat del pòndol de la casa. O siga, que per més voluntat que hi posara, no em quedarien de prou hores per a estudiar.

—Ai, filla, no faces eixa cara, que una setmaneta passa volant! —va tenir la barra de recriminar-me la mare, quan la que estava a punt d'alçar el vol era ella precisament.

—Saps què? Jo crec que no patireu gens, que ja sou majors i us podeu quedar a soles —va afegir el pare.

—M'ha semblat sentir que ja sóc gran? —vaig pregun-

tar-li per deixar clar que no disposava de gaire llibertat ni gaires diners a l'hora d'eixir de casa durant els caps de setmana.

Però no em va servir de res.

—Sí, filla, sí. Tens setze anys i ja et pots espavilar, que jo a la teua edat em passava l'estiu en un bar de Peníscola, fent de cambrer deu o dotze hores al dia com un esclau per guanyar quatre duros i dur-los a la butxaca quan començava el curs, que a casa no me'n donaven ni cinc —va respondre ell.

L'avi no deia res. Havíem acabat de sopar i es limitava a escoltar la discussió amb posat d'indiferència, com si la situació que ens imposaven no l'afectara en absolut. La mare el va mirar fixament per implicar-lo en la conversa i tot seguit, tombant-se cap a mi, va dir:

—Va, Cristina, no remugues tant, que tot anirà la mar de bé. Ja ho voràs, com sí.

Que tot aniria la mar de bé significava que l'avi s'encarregaria de traure la Tuca a passejar, d'anar a comprar, de cuinar i de posar la rentadora; i jo, a més d'assistir a classe i estudiar un parell d'hores o tres cada vesprada per mirar de salvar el curs, hauria de fer els llits, i rentar els plats, i estendre la roba, i planxar-la, i agranar el pis, i fregar el terra de tant en tant, i... En fi, una murga de les grosses!

Però això no era tot, encara n'hi havia més.

—Sabeu què? —va dir la mare cada vegada més complaguda en la situació que havia provocat.

—Què? —va preguntar l'avi amb cara de no esperar res de bo.

—Que demà ens acompanyareu a Manises i després portareu el cotxe cap a casa. Així no caldrà deixar-lo a l'aparcament de l'aeroport mentre estem de viatge.

Vaig interrogar el pare amb la mirada i, per la cara que

feia, vaig comprendre que compartia les intencions que acabava de manifestar la seua estimada esposa. O siga, que a més de deixar-nos abandonats, encara els havíem de fer de taxistes.

—Que no hi ha transports públics? —vaig protestar.

—Sí, però això suposaria anar carregats amb les maletes —va refusar la mare.

—Agafeu un taxi i problema solucionat, mira si és fàcil —vaig insistir a evitar responsabilitats.

—Sí, filla, podem anar gastant. Amb el dineral que costa el viatge, només ens faltaria això, agafar un taxi per anar a l'aeroport —va protestar el pare.

—Veritat que sí que ens hi acompanyareu? —va demanar la mare a l'avi tota tova.

—Sí, ara mateix ho estava pensant. Fa tres anys que em vaig vendre el cotxe per no haver de conduir i tu vols que agafe el vostre, no? —va intentar l'avi espolsar-se les puces del damunt.

El gendre, però, no estava disposat a acceptar així com així un pretext tan fàcil de rebatre:

—I què? Per conduir un dia tampoc no passarà res. Crec jo, vaja.

—Vols dir, Andreu, que encara estic en condicions d'anar pel món amb un volant a les mans? Les carreteres han canviat molt; ara tot són rotondes i complicacions que jo no conec. No sé si no seria un perill públic conduint —va provar sort l'avi de nou.

—No, home, no. Quin perill vol que hi haja per conduir una horeta? Au, no se'n parle més —va intentar concloure el pare.

—No sé, com que sempre dieu que ja tinc setanta-cinc anys i tot ho faig malament... —va insistir l'avi a fer-se escàpol.

—Va, home, va! Que no saps que t’ho diem de broma, tot això? Tu agafes el cotxe i en un moment et plantes de Manises ací com si res —el va interrompre la mare.

—El cotxe és nou de trinca i ha costat un ull de la cara. Mare de Déu Santíssima, quina se n’armaria si tinguérem un accident! —va argumentar l’avi en un intent desesperat d’aconseguir que el deixaren tranquil.

—Mira que arribes a ser cabut! Per què hauríeu de tindre un accident? —el va tallar la mare una altra vegada.

—Vostè vaja a poc a poc, estiga ben atent a les indicacions i no tinga por, que no passarà res —va intervenir el pare.

—A tu què et sembla, Cris? —em va demanar l’avi.

—Sí, home, sí, demà acompanyarem els senyorets a l’aeroport i després portarem el cotxe cap a casa. Que se’n vagen ben lluny i que descansen en pau, que nosaltres ací ens quedarem al cel. Déu meu, quina tranquil·litat, perdre’ls de vista una setmana! —vaig esmoliar la llengua.

Al cap d’un moment, mentre desaparava la taula, vaig reflexionar sobre la situació i vaig arribar a la conclusió que potser no estaria tan malament com em pensava quedar-me uns dies a soles amb l’avi. En un instant, el cor se’m va obrir a un munt d’esperances que fins llavors sempre havia hagut de reprimir. Si em deixaven la responsabilitat de portar la casa, semblava la mar de just que em permetera algunes llibertats que sempre m’havien estat negades. Com ara, eixir el dissabte a la nit amb Vero i amb Lucre. O fins i tot quedar-me a dormir en sa casa. L’avi era tan comprensiu que no hi posaria cap impediment. A més, coneixia bé les bessones i no es cansava de repetir que eren les criatures més divertides que mai havia tractat.